

# GAZETA KRAKOWSKA

N<sup>ro</sup>. 13.

WE SRZODĘ DNIA 14. LUTEGO 1798.

*Z Hagi d. 23. Stycznia.*

Wczoray zaszła tu u nas ważna rewolucya, która jest do zaszley d. 18 fructidor w Paryżu podobna. Oddalono i aresztowano tych reprezentantow, z których nie byli kontenci i którzy do partyi umiarkowanych należeli. Całą noc z 21 na 22 czyniono przygotowania, żeby skazani reprezentanci z miasta nie uciekli. Od godziny 4 wczoray z rana cały garnizon stanął pod bronią i gwardye miasta; armaty wytożczono; rogatki zamknięto i wszystko zostawało w tym położeniu, aż do godziny 3 po południu, poki konwencya nie zakończyła swej sejsyi, którą o godzinie 8 z rana otwarła. Po skończonej sejsyi otwarto zaraz rogatki, i wszystko iak nayspokojniey poszło; ani jedna kropka krwi nie była rozlana.

Oto są niektóre tey rewolucyi szczeguly. Kommienderujący w służbie naszej będący wojskiem jenerał Joubert i jenerał Daendels znaydowali się już od rana z swemi sztabsofficersami w przedpokoiu konwencyynej sali. O godzinie 8 zrana

prezydent konwencyi, Midderigh, w towarzystwie wielu członkow i otoczony gwardyą narodową, udał się z domu Harlemmer przy okrzykach licznie zgromadzonego ludu do sali zgromadzenia. Wnet zawarto drzwi sali; przystępy osadzone wojskiem, i konwencya zebrała się w sekretny wydział. Sekretarz przeczytał deklaracyą, przez którą wszystkie członki miały stadhuderatu, arystokracji, federalizmu i anarchii wieczną nienawiść oświadczyć. Obywatel Syphens i 11 innych nie chcieli takowego oświadczenia uczynić, i musieli natychmiast do pobocznego pokoju ustąpić. Z wielkimi okrzykami zadekretowano zniesienie przepisu konwencyi i teraźniejsze zgromadzenie deklarowano ciałem prawodawczym jedney i nierozdzielney rzeczypospolitey ludu Batawow, z uchYLENIEM prowincyonalnych i dystryktowych administracyi, poddając wszystko pod rozrządzenie ciała prawodawczego. Po tym wyznaczono deputacyą z 4 członkow z oznaymieniem Francuzkiemu ministrowi zaszłym tym dekretem. Dekretowa-

no dalej, że będzie z 5 członków postanowiony pośredniczy dyrektoryat wykonawczy, i dla niego będzie instrukcja napisana, do czego wyznaczono kommisją z obywateli von Leenen, van Sonsdeck, Aaffmort, Folcker i Leman. Wydziałom wykonawczym zalecono odbywanie swoich obowiązków, poki zgromadzenie inaczej nie postanowi, tylko wydziałowi lądowemu odebrano moc wydawania wojsku rozkazów do marszu, patentów &c. Inne kommisje rozwiązano. Wyłączonym 21 członkom z konwencji, dano domowy areszt i zakazano wszelkiej korespondencji politycznej.

Francuzki minister de la Croix uwiadomiony przez deputacją o zasłanej odmianie rzeczy, przybył do zgromadzenia. Ze wszystkich stron krzyżano: Niech żyje rzeczpospolita! Minister mówił do zgromadzenia, winszując mu szczęścia w tej treści: "Postępujcie wciąż, obywatele, w zapewnieniu szczęśliwości ludu przez wasze obrady; niechay wam lud będzie winien zaprowadzenie mądrej i wolnej konstytucji, ugruntowanej na zasadach powszechnego dobra. Utwórzcie jak najszybciej dzielny rząd, któryby zdolnym był do obudzenia ducha obywatelskiego w Batawach i obrócenia go przeciw powszechnemu nieprzyjacielowi. Bądźcie pewni, że Francuzka rzeczpospolita i wykonawczy jej dyrektoryat, którego imieniem mam honor z wami mówić, z ukontentowaniem powieźmie wiadomość, o uczynionych przygotowaniach do uszczęśliwienia waszej oyczyzny. Pochwali wasze usiłowania i całą swoją siłą was wesprze." Prezydent odpowiadając mu, wyraził podziękowanie za obiecaną pomoc Francuzkiego narodu do utrzymania niepodległo-

ści swego allianta &c. i oświadczył niezmiennie przywiązanie ludu Batawskiego do Francuzkiego rządu. Minister de la Croix przyjął ofiarowany mu honor sesyi. Potym po ucałowaniu braterskim od prezydenta, opuścił z wielkimi okrzyki zgromadzenie.

Nową kommisją z siedmiu członków do ułożenia konstytucji wyznaczono, i dekretem przytym zaraz, że na potym nie będzie używane nazwisko ludu ziednoczonych prowincyi, tylko ludu Batawskiego.

*Z Hagi d. 27. Stycznia.*

W innych miejscach rzeczypospolitej zaszła tu w poniedziałek rewolucja nie sprawiła najmniejszego zamieszania. Przedwczorem reprezentanta Pasteur zaprowadzono do więzienia stanu Castellnane zwanego; miał kontrarewolucyjne metody prowadzić. Od poniedziałku oświadczyło się jeszcze wielu reprezentantów, że żądane na dniu 22 deklaracji podpisać nie mogą; liczba zatem wyzutyh z charakteru reprezentanta członków wynosi 63. Zgromadzenie prowincjonalne Hollandyi przyjęło bez oporu znoszący go dekret, d. 24 przez zgromadzenie konstytucyjne (tak się teraz nazywa) wydany, i jest tylko teraz administracyjnym ciałem zgromadzenia konstytucyjnego, czyli iemu podległym kollegium. Reszta 8 prowincjonalnych zgromadzeń są także zniesione, i wydany w poniedziałek wielki dekret samowładności i ziednoczenia całego kraiu jest wszędzie wykonywany. Wiedzano zawczasu, że żadne z prowincjonalnych zgromadzeń przeciwieć się nie będzie. Geldrya już dobrowolnie uległa.

My tu w Hadze, Amsterdamie &c. nie

iestesmy więcęcy Hollendrami, w Utrecht-  
cie, Utrechtczykami, w Geldryi, Geldrey-  
czykami, &c. ale ogulnie należemy wszyscy  
do Batawskiej Rzeczypospolitey. Cały  
kray będzie w krotce na departamenta po-  
dzielony. Nad wygotowaniem konstitu-  
cyi 7 wyznaczonych reprezentantow od  
wtorku pracuje, i po zadekretowaniu przez  
zgromadzenie konstytucyjne przedwzo-  
rem pierwszych zasad, pewnie za kilka  
niedziel wygotowaną będzie. Ma ona być  
całkiem na wzor Francuzkiej zrobiona;  
będziemy mieli radę starszych, radę czter-  
dziestu, wykonawczy dyrektoryat i mi-  
nistrow, departamentowe administracye,  
jedną kasę, jeden skarb i połączenie  
wszystkich długow.

*! Z Hagi d. 27. Stycznia.*

Nimeśmy nową konstytucyą otrzyma-  
li, zaprowadzono już rząd na zadekreto-  
wanych iey zasadach. We śróde miano-  
wała wyznaczona do tego od zgromadze-  
nia kommissya, dyrektoryat i dla niego in-  
strukcyą wygotowała. Na przedwczoraj-  
szej selsyi instalowane tę pośredniczo.  
wykonawczą władzę, która po wykonaniu  
przysięgi, zaraz swe urządowanie rozpo-  
częła. Władza ta, czyli dyrektoryat składa się  
z reprezentantow Vreede, van Langen,  
Wilderyck, Fokkert i Wibo Finje. Osta-  
tni jest członkiem wydziału żydowskiego.  
W tym samym dniu odebrali powinszowa-  
nia, a wczoraj pokazali się na Hollender-  
skiej kommedyi, która z okazji tej re-  
wolucyi dawana była. Zgromadzenie wy-  
znaczyło dyrektoyatowi pałac bywszych  
Amsterdamskich deputowanych, na mie-  
sce jego obrad.

Wiele członkow przeszłej konwencyi  
znayduie się ieszcze nieprzytomnych, któ-

rzy za powrotem swoim zapewne urzędy  
swe złożą. Niektórzy z aresztowanych  
reprezentantow, którzy areszt nie wycho-  
dzenia z miasta mieli, są w ściślejsze  
więzienie wzięci. Nieprzytomni muszą w  
8 dni nazad powrócić.

Gdy Francuzka główna kwatery tam  
się na potym znaydować musi, gdzie po-  
seł Francuzki mieszka, niał rząd dla  
kommenderującego jenerała Joubert pałac,  
w którym dawniey poseł Pruski na Vor-  
hout mieszkał. Jenerał ten otrzymał kom-  
mendę nad Francuzkim i Batawskim woj-  
skiem; jednak ostatniego bez zezwolenia  
zgromadzenia, nie może za granicę użyć.

Wszyscy kommandanci Francuzkich  
woysk w naszej Rzeczypospolitey odebrali  
rozkaz utrzymywania dekretow konstitu-  
cyjnego zgromadzenia, które teraz całko-  
wita władzę w sobie zawiera.

Członki konstytucyjnego zgromadze-  
nia będą trzech kolorową szarfę nosić, na  
którey herb Rzeczypospolitey Batawskiej  
wyrażony będzie. — Liczba ministrow,  
czyli agentow wykonawczego dyrektorya-  
tu będzie 6. Wszyscy urzędnicy muszą u-  
ręczystą deklaracyą nienawiści stadhudera-  
tu, arystokracji, federalizmu i anarchii  
złożyć.

Reszta zadekretowanych zasad no-  
wey konstytucyi są: Zniesienie samowład-  
ności prowincyi i systematu lenności, od-  
dzielenie kościoła od kraiu, wyłączenie  
stronnikow Xiążęcia Oranii i nieprzyjaciół  
samowładności ludu od głosowania na 10  
lat od przyięcia konstytucyi, ułożenie no-  
wego planu skarbu, któryby się do mająt-  
ku każdego obywatela stosował, zniesie-  
nie prowincjonalnych składek, wykonaw-  
cza władza rozłoży kontrybucye, a ciało

prawodawcze ich potwierdzi, oddział prawodawczy, wykonawczy i sędowniczy władzy, roczna odpowiedź z publicznych pieniędzy, zawarowanie konstytucją, że żadna konstytucyjna władza nie może banku naruszyć, najsłabszy związek z rze-  
cząpospolitą Francuską &c. &c.

Oto jest treść odezwy zgromadzenia konstytucyjnego o zasłętej rewolucyi do ludu: "Nakoniec, współ obywatele, nadszedł dzień, w którym wierni wasi reprezentanci uratowali jeszcze raz waszą wolność od podstępnie i zdradliwie ułożonego projektu, przez który za kilka momentów bylibyście w sroższe niż dawniej kaidany wtraceni. Nadszedł czas zapełnienia zastawionego przedziału między regularnym porządkiem rzeczy, a okropnym samowładności prowincjonalnego rządu, przez który połączono na pozor tylko ludy, a tym samym dano Anglii okazją do dzielenia was wewnątrz i nie znacznie wprowadzenia nazad, przekleństwa naszymi okrytego stadhuderą. Nadszedł czas oddalenia wszystkiego, co nas nad przepaścią zguby postawiło, od której nas jedynie łaskawa przychyłność narodu Francuskiego jeszcze uratowała. Aż nadto już był czas do zniszczenia planów tych ludzi, którzy z przywiązania do osobistej swej wielkości chcieli utrzymać federacyjny rząd i rewolucją naszą w swych nawet skutkach szkodliwą uczynić. Nic prawdziwym patriotom nie pozostało innego, jak odjąć wszelką władzę złemu i uratować was od przyszłego nieszczęścia. — Złośliwy projekt wystawienia na zwaliskach stadhuderatu kilku familii tronu, zaprowadzenia was pod imieniem reprezentacyjnej demokracji, do niezdolnego iarżma obieralnej

arystokracji, okazuje się jasno w odrzuconym od was konstytucyi planie, i od tego projektu jeszcze nie odstąpiono. Rze-  
czypospolitej Francuskiej zostawione było, uratowanie was jeszcze raz od zguby. — Batawowie! zostaliśmy do tej koniecznej potrzeby zagnani uwięzienia niektórych członków waszej konwencji, i do oddalenia innych od interesów rządu; lecz nie dla szkodenia im, lub ich ścigania, bo wiemy jakie szkodliwe skutki rząd strachu za sobą ciągnie, ale jedynie zabronienia im podkopania podstaw nowej rewolucyi, i doprowadzenia was przez zniszczenie wszelkiego oporu, do przyzwoitego porządku rzeczy, przez który szczęśliwość Batawów ugratowana zostanie. — Nie sąż to oczywiste zamachy przeciw waszej obywatelskiej wolności? Nie iestże wspieranie stronników Xcia Oranii i dawnego rządu powszechnie znane? Nie iestże sromotne postępowanie względem ładowej siły od dawna już żrودیem sprawiedliwych skarg? Nie byłoz urządzenie obywatelskiego uzbrojenia odciągane, i handel z naturalnym naszym nieprzyjacielem mimo ustaw wspierany? Nie wystawionoż naszej siły morskiej, reszty zabytków dawnej wielkości naszej, bez potrzeby a nawet na złość rządowi Francuskiemu na zupełne zniszczenie? Nie używanoż jeszcze ostatnich dni wszystkiego, do pozbawienia nas sposobow do wystawienia nazad naszej siły morskiej? Powszechny kredyt nie zostałże przez głupie i niegodziwe środki zepsuty? Konwencya nieściągnęłaż dla swej niezgody na siebie pogardy? Przy tylu niegodziwościach, które upadek rzeczypospolitej za sobą ciągnęły, nie miałyże się nakoniec duch narodowy o-

budzić? My reprezentanci wasi mieliżesmy na tyle nie godziwości spokojnie pa-trzeć? Nie, Batawowie! poprzysięgniemy przy ołtarzu wolności na nasze i naszych dzieci dobro, że nie ścierpiemy żadnego tyranicznego, ani anarchicznego rządu. Po-przysięgniemy wszyscy ratować oyczy-znę, a na ow czas wnet będziemy mieć do-bry rząd, i przekonamy największy i nay-mężniejszy lud na ziemi, że nam nie dar-mo podał rękę, do zrucenia sromotnego iarzma; na ów czas żdziwiona Europa u-zna w nas prawdziwych potomkow owych Batawow, którzy w ten czas, gdy cały świat pod tyranią Rzymian jęczał, za wolność walczyli. Do takiej wielkości nie można przyysć tylko przez dobry rząd, a tego otrzymać nie możemy, iezeli od dwóch lat trwającego nierządu nie odsu-niemy. Żadna społeczność nie może być bez porządku. Szczegulajey potrzebna nam jest pośredniczo wykonawcza wła-dza. „ Tu następuje reszta rozrządzeń.

*Z Bazylei d. 22. Stycznia.*

Drzewo wolności z wielką uroczysto-ścią dzisiay na główniejszym rynku bydź ma zaszczone. Naylepsze ciągle panu-ie porozumienie i przyjaźń między mie-szczanami miasta tego i mieszkańcami wsi; ci ostatni korzystali już z danego im od rady wielkiej pozwolenia wybrania sobie officerow. Pułkownik Buxtorff kommen-dantem wszystkich uzbrojonych oby-wateli mianowany został, milicyi ludzi 600, którzy z Liestall przyszli bardzo dobrze przyięci byli i czynią służbę wraz z mieszczanami. Dnia 19 po południu wszyscy woyskowi przed deputowanemi do tego wyznaczonemi wykonali przysięgę. Przy-sięga ta jest w tych wyrazach: imo Po-

przysięgamy zostać Szwaycarami. zde Wolność i równość praw obywatelskich, 3to Nie bydź posłusznemi tylko kommen-dantowi i officerom których my samimia nujemy, albo reprezentantom ludu. 4to Bronić osób i własności i utrzymować po-rządek. Wkraiu Wodow ciągle wielkie panuią burze; lud domaga się koniecznie zwołania zgromadzeń parafialnych. Pa-tryoci w Weway opanowali zamek Chil-lon. Regencya Bernenska, wszystkich u-żywa sposobow dla wstrzymania nieukontentowania. Mowią że P. Necker opuścił Koppet i udał się do Genewy.

*Z Bazylei d. 23. Stycznia.*

Obywatel Mengaud powrócił tu na-zad z Arau. Nie mógł przeszkodzić aby większa część kantonów nie odnowiła dawniejszego związkowego aktu. Twier-dzą nawet, że kantony Glarys, Ap-penzel przychylią się do strony większości, a tak sam tylko Bazylei kanton do tego należeć nie będzie. Dzień 26 stycznia prze-znaczono, na odprawienie tego uroczyste-go odnowienia. Regencya Berneńska, cią-gle przedsięwzię wszelkie sposoby do o-brony dążące; zdaie się nawet, że pomi-mo wybuchłych w kraiu Wodow burzy, powszechnie przedsięwzięto bronić kon-stytucyi Helweckiej.

*Z Karlsruhe d. 25. Stycznia.*

Od dnia 18 t. m. rozrucili emilsaryu-sze w Brysgawii, O tensu i w wyższym mar grabstwie Badeńskim, aż do Württemberga buntownicze pisma. Między temi ma się jeden adwokat, dwie inne osoby z Alzacyi, wielu Niemcow i syn będącego w służbie Badeńskiej rotmistrza, znaydować. Ci zbierają po wsiach podpisy i korrespon-dują z sobą przez pewne ogulne pytania.

Mają także przy sobie listy w całych Niem-  
szczych stronników swoich. Margrabia nasz  
wysłał dwóch konsyliarzów do Oberland,  
dla przyduszenia w samym początku tych  
poruszeń. Deputacya Rzeszy upraszała  
już także Cesarzkich pełnomocników, że-  
by się z Francuzkami ministrami porozu-  
miała, aby jeneralność Francuzka rewolu-  
cyonistom tym żadney pomocy nie dawa-  
ła. Dwoch emisaryuszów złapano w  
Darmstadt, którzy swoje papiery po-  
darli; ale wkrótce stronnicy ich gwałtem  
ich z więzienia Emmendingen odbili. Ro-  
zumieją, że jenerał Staader dla przydusze-  
nia tych poruszeń, niektórym woyskom na  
przed postąpić każe.

W Helsen - Darmstadtskich cyrkulach  
Lichtenau i Willstedt pewny rewolucyoni-  
sta zebrał już 500 podpisów. Helsen-  
Darmstadtski poseł donosił zaraz o tym  
deputacyi Rzeszy w Rastadt. — Wiednym  
na tamtej stronie Renu leżącym mieście,  
miano bardzo wiele kokard czerwonych,  
czarnych i białych narobić i na tę tu stro-  
nę Renu przenieść.

*Z Bazylei d. 24. Stycznia.*

Pozawczoray drzewo wolności z wiel-  
ką okazałością i przy odgłosie dzwonów  
i huku armat na watach tutejszych i bate-  
ryach w Huningen; zaszczerpione tu zo-  
stało. Jenerałowie i oficyerowie sztabu  
woyska Francuzkiego będącego w Hunin-  
gen przytomni byli tej uroczystości; wszy-  
stko z największą odbyło się spokojno-  
ścią; w wieczor był obywatelski bal z tan-  
cami. Taż sama uroczystość ma się od-  
prawiać na dniu jutrzejszym w małej Ba-  
zylei. — Plan nowej konstytucyi z Paryża  
od P. Ochs naszej regencyi przysłany zo-  
stał i wkrótce być ma wydrukowany. —

Seym Helwecki zgromadzony w Arau wy-  
słał świeżo dwóch deputowanych do Pa-  
ryża z zleceniem przełożenia Francuzkie-  
mu rządowi środków pogodzenia się.  
Spodziewamy się że krótko ten dobry sprawi  
skutek.

*Z Bruxelli d. 21. Stycznia.*

Aresztowania w departamentach daw-  
niejszy Belgii nie tylko osób duchownych,  
ale też i innych obywateli co raz bardziey  
się powiększają; los ten szczególniey po-  
tyka naczelników, rewolucyi 1789 i 1790.  
Dwoch dawniey możnych panów, którzy w  
tej rewolucyi wielką grali rolę, świeżo are-  
sztowano w Gand, i już są w drodze do  
Rochefort, równie iak i dziekan kapituły  
Sgo Goduła Xiądz Duvivier, dawniey ar-  
cybiskupa Mechlinskiego sekretarz, i tudzież  
część jedna zgromadzenia misyonarzy i  
wielu Xyz z Mechliny. — Większą część ko-  
ściołów które dla katolików otwarte by-  
ły, pozamykano nazad. Z wielką usilno-  
ścią pracują w Dunkierce nad uzbrojeniem  
flotyli, którą w zeszłym roku kommande-  
rował admirał Muskin. W portach rze-  
czypospolitey Batawskiej czynią także  
znaczne uzbrojenia, które przyłożyć się  
mają do wielkiej wyprawy, minister wo-  
jenny wydał świeżo rozkazy ściągające się  
do założenia magazynów dla prawego  
skrzydła armii Angielskiej, które rozciąga  
się od Kale, aż do Ostendy, i minister ma-  
rynarki wysłał do Ostendy oficyerów bu-  
downiczych dla dozoru budujących się  
tam armatnych szalup. — Będący tu ofi-  
cyerowie Austriacy, zamysłalią sprze-  
dać zaraz dobra swoje iak tylko im te po-  
powrocone zostaną. Wielka część obywa-  
teli jest w przedsięwzięciu korzystania z  
pozwolenia warowanego traktatem pokoju

w Campo Formido zawartym, i sprzeda-  
wszy swoje własności, przeniesienia się w  
kraie Austriackie.

*Z Stuttgart d. 24. Stycznia.*

Pozawczoray Xiążę Jmć dał publicz-  
ną deputowanym zgromadzonych stanów  
audyencyą i miał do nich mowę, w któ-  
rej przełożył, iak ważną jest rzeczą, aby  
w dzisiejszych okolicznościach między gło-  
wą kraiu, a iego członkami najlepsza pa-  
nowała zgoda; potwierdził oraz iak nay-  
uroczyściey wszystkie dla kraiu przywile-  
ie. Obywatel Bacher od dnia 18 stycznia  
znayduie się w Anspach. — Po przybyciu  
Arcy Xcia Karola do Pragi marszałek Ben-  
der złożył jeneralną woysk kommendę w  
Czechach. Podług Frankonskich gazet Ar-  
cy Xiążę pojechał na dniu 11 do Drezna  
i ma się żenić iak mówią, z Xieźniczką  
Saską.

*Z Londynu d. 26. Stycznia.*

Król podpisał już 20,000 f. szter: do-  
browolney składki na potrzeby kraiu, i  
cała podpisana summa ma teraz do 3ch  
mill: f. szter: wynosić. Na banku iest, po-  
dług wczorayszego oznaymienia, 5 reie-  
strow do podpisania składek lotwarych.  
Obydwa arcybiskupi Katorberski, Jorku i  
inne osoby znaczne podpisałi summy.

Słychać, iż Xzē Ernest porzuci w Ha-  
nowerskim woysku służbę, a w Angiel-  
skiej armii umieszczony będzie.

Hrabia Tauenzien miał tajną audyen-  
cyą u króla i pożegnał się z nim powraca-  
jąc do Berlina nazad.

P. Talbot sekretarz legacyi w Bernie  
powrócił wczoray do Londynu nazad.

Klub Wigow obchodził przedwzo-  
rem w gospodzie Ankertawern urodziny

Foxa. Przy stole siedziało 1800 osób, i  
większa część członków korrespondującego  
towarzystwa Londyńskiego znaydowało  
się na tey uczcie. Spełniano następujące  
zdrowia: "Zniesienie sposobem przez  
konstytucyą opisanym, uczynionego bez-  
prawia ludowi! Prędkiey i aktualney re-  
formowy reprezentacyi ludu w parlamen-  
cie! Irlandzkiego ludu i żeby mu iak nay-  
prędzey przywrocona była wolność! Spra-  
wy woleści na całym świecie!

W Dublinie zrobili Amerykańscy stu-  
denci dla będących tam Francuzkich nie-  
wolników 25 f. szt. składki. — Lord Moira  
pojechał do Irlandyi.

Znaydujący się w Kale Anglicy oczekują  
w krótcie rozkazu do opuszczenia tego mia-  
sta, iako też powszechnego aresztu na  
wszystkie okręty.

Nim Francuzi przedsięwzrzą do An-  
glii wylądowanie chcą, iak słyhać, w  
przod wyspy Jersey i Guernesey opano-  
wać, ale te są teraz eskadrą fragat okryte.

Około Kadyx krąży znouwu mocna  
Angielska flotta. — Dzień powszechney po-  
kuty i postu iest odezwą królewską na  
dzień 7 marca oznaczony.

Papiery banku stoią dziś 48 za 100.

*Z Bruxelli d. 22. Stycznia.*

W tych dniach przechodziło ieszcze  
wiele tędy woyska idącego od Renu i  
zmierzającego ku Dunkierce. Dowiadnie-  
my się także, że znaczna woysk liczba  
idzie przez Luxemburg i Szampanią; wo-  
yska te ściągają się do okolic Brestu. Sza-  
lupy armatne, które w Dunkierce i innych  
budują portach dla dopomożenia wylądo-  
waniu nie tylko przez swoy kształt, ale i

sposób uzbrojenia zupełnie do Angielskich podobne będą. Obywatel Outrepont bywszy kommissarz wykonawczy władzy niebawnie ma się udać do Rastadt, i iak mówią, z szczególniejszym zleceniem od dyrektoryatu jest tam wysłany.

*Z Zemlina d. 5. Stycznia.*

Buntownicy zajmują dotąd okolice Belgradu, i liczba ich co dzień się powiększa; mieszkańcom wsi, żadnych nie czynią przykrości, i szanują własność. W tych dniach przybył tu z Konstantynopola karawan z pierwszym transportem bawełny; buntownicy widzieli go, lecz bez przeszkody dozwolili mu przejsia.

*Z Strazburga d. 26. Stycznia.*

Upewniali, że generał Buonaparte w tych dniach tu przybędzie i z tąd uda się do Rastadt. Telegraf postawiony na wieży naszego katedralnego kościoła już ukończony został, i niebawnie używać go zaczął.

*Z Manheimu d. 25. Stycznia.*

Dzisiaj przed południem przybył do tutejszego kommandanta miasta i forticy Francuzki generał adiutant od dywizyjnego Francuzkiego generała Ambert z depeszami, w których żąda na mocy danego sobie rozkazu od kommanderującego generała Hatry armią Moguncką, ustąpienia przez woyska Rzeszy szancu Reńskiego i wszystkich do niego należących fortyfikacyi. Garnizon w wspomnionych fortyfikacyach został natychmiast woyskiem ztąd powiększony, a przy Oggiersheim i w tutejszych okolicach widać już wiele Francuzkiego woyska.

*Z Moguncyi d. 26. Stycznia wieczor.*

W tym momencie przychodzi tu wiadomość, że gdy Manheim mimo powtorzo-

nego wezwania, nie chciał się z szansem Reńskim woyskom Francuzkim poddać, musiano szaniec Reński szturmem odebrać i Manheimowi pogrozić, jeżeli się miasto natychmiast nie podda, że go bombardować zaczęą, poczym mieli już Francuzi dziś rano aktualnie do Manheimu wnieść.

*Z Ferrary d. 13. Stycznia.*

Woyska Cysalpińskie które w kroczyły były w państwa Papiezske do całkowienia przymuszone zostały; wielkie śniegi które spadły, a szczególnie w gorach, nie dozwoliły im udać się ku Rzymowi. Cysalpinowie w dniach w tych niespodziewaną ponieśli stratę. Jeden ich oddział zbliżał się do Osimo (w Marchii Ankoniskiej) dla oblężenia miasta tego, stosownie do uczynionego od niektórych jego mieszkańców wezwania. Gorale tamteysi z przedsięwzięciem przeciwienia się temu, oczekiwali woysk Cysalpińskich, i zaledwie te zbliżyły się ku nim, gdy ci straszny natchniony wyzionęli ognia 200 do 300 zabitych i ranionych zostało ludzi, reszta się rozproszyła. Jak tylko Francuzki generał będący w Ankonie o tym dowiedział się zdarzeniu, natychmiast z woyskiem swoim udał się do Osimo; za zbliżeniem się jego Gorale uciekli, on wszedł do miasta i nałożył kontrybucyi 60,000 skudow (540,000 zł. Pol.) z zagrożeniem powszechnego rabunku, jeżeli kontrybucya w czasie krotkim wyplaconą nie będzie.

*Z Ratysbony d. 24. Stycznia.*

Obywatel Bacher przeznaczony na sprawowanie interesów Rzepltey Francuzkiej przy ogólnym seymie Rzeszy, wczoraj do tego przybył miasta.

# D O D A T E K

D O N<sup>ru</sup> 13.

## GAZETY KRAKOWSKIEJ

WE SRZODĘ DNIA 14 LUTEGO 1798.

### Z Warszawy d. 26. Stycznia.

Komisysa wspólna trzech Nayias: dworow, do uregulowania długow Nayias: Krola Jmci Stanisława Augusta i bywszey Rzeplity Polskiej; przystępując do weryfikacyi długow i pretensyi do tegoż Nayias: Krola Jmci mianych i w protokole komisysy umieszczonych; uwiadomia wszystkich wierzytelow, aby do stawienia się przed tą komisysą bądź osobiście, bądź przez swych dostatecznie umocowanych plenipotentow, będących w stanie dania potrzebnych objaśnień w czasie weryfikacyi, w tym porządku, w jakim ciż wierzytiele zapisani zostali, i podług danych im numerow, czynić się mający; w gotowości byli. — Przeto tym-czasowo przeznaczone są tymże następujące do stawienia się terminy: — Dzień 8 podług Ruskiego kalendarza, 19 marca roku bieżącego, dla wierzytel pod numerami od 1. aż do 5 wciąż wpisanych. D. 9. (20) marca dla tychże pod nr: od 6. — 10. — D. 10 (21) tegoż, dla tychże nr: 11 — 15. — D. 11 (22) ditto dla tychże nr: 16 — 20. — D. 15 (26) ditto od nr: 21 do 25. — D. 16 (27) ditto od nr: 26 — 30. — D. 17 (28) ditto od nr: 31 do 35. — D. 18 (29) ditto od nr: 36 — 40. — Dzień 22 marca (2) kwietnia ditto od nr: 41 — 50 D. 23 marca (3) kwiet: ditto nr: 51 do 55. — D. 24 marca (4) kwiet: ditto od nr: 56 — 60. — D. 31 marca (11) kwiet: ditto od nr: 61 — 65. — Dzień 1 (12) ditto od nr: 66 — 70. — D. 5 (16) ditto od nr: 71 — 75. D. 6 (17) ditto od nr: 76 — 80. — D. 7 (18) ditto od nr: 81 — 85. — D. 8 (19) ditto od nr: 86 — 90. — D. 12 (23) ditto od nr: 91 — 95. — D. 13 (24) ditto od nr: 96 — 100. — D. 14 (25) ditto od nr: 101 — 105. — D. 15 (26) ditto od nr: 106 — 110. D. 19 (30) ditto od nr: 111 — 120. — Każdy przeto z pomenionych wierzytel, na trzy dni najmniej przed wyznaczonym sobie podług swego numeru do weryfikacyi terminem, a JW. pełnomocnika Nayias: Krola Jmci Stanisława Augusta, ze swym dokumentem oryginalnym stawiać się ma, a to tym końcem, aby tenże JW. pełnomocnik był w stanie dania potrzebnego komisysy na czas oznaczony objaśnienia. — Dopełniwszy tego, ciż wierzytiele przed komisysą na terminach sobie przepisanych o godzinie 9 z rana, bądź osobiście, bądź przez swych plenipotentow stawiać się mają: Będą oraz obowiązani podać niemoryał w języku Niemieckim lub Francuzkim, w którym wszystkie okoliczności, któremi do polselsyi wszelkich swych pretensyi przyszli, wyszczególnia; tudzież złożyć wszystkie dokumenta oryginalne, które tylko na poparcie ich pretensyi służyć mogą, i dać wszelkie objaśnienie, których taż komisysa wymagać od nich za rzecz potrzebną osądzi; oczekiwając nakoniec, dopoki ich pretensye w miarę dowodow, za sprawiedliwe uznane, w eiat długow przyznanych, wpisane nie zostaną. — W przypadku gdyby który z wierzytel ani osobiście, ani przez swego plenipotentą, na terminie sobie naznaczonym nie stanął, lub wzwyż przepisanych sobie postępowania prawideł nie zarzował; pewno na się spodziewać, iż w swym prawie upadnie i pretensya jego za nie ważną i nie być uznana będzie. — Od 1 maja nowego stylu, roku bieżącego, weryfikacya tymże samym sposobem od Nr: 121 daley nastąpi, dla przyspieszenia iednakże dzieła, podobny termin ustanowić się mający, ale dla większey na raz liczby wierzytelow, oznaczony będzie, i przez gazety Warszawskie obwieszczone zostanie, kiedy się każdy z kredytorow ma stawiać. — Ostrzeżenie przeto wszystkich nieprzytomnych wierzytelow, iż się tu około tego czasu znaydować, albo przyzwolami swych plenipotentow instrukcyami opatrzyć mają; w uchybieniu czego, wynikające skutki z prześlysi, czyli upadku na terminie, sami sobie przypisać będą musieli. — Dan w Warszawie dnia 11 (22) stycznia 1798.

Komisysa wspólna Nayias: trzech Dworow, do uregulowania długow Nayias: Krola Jmci Stanisława Augusta, i bywszey Rzeplity Polskiej.

*Z Konstantynopola d. 27. Grudnia.*

Po 14 dniowej chorobie panująca tu na ludzi zaraziła gorączka, zabrała z tego świata d. 17 t. m. tutejszego ambasadora Francuzkiego, obywatela Aubert-Dubayet, w jego pałacu na Peru. Po jego śmierci sekretarz ambasady, obywatel Ruffin, objął zaraz tym czasowo Francuzkie interesy, poki jeneralny konsul na Wołoszczyźnie obywatel St. Cyr, któremu zaraz przez kuryera znać dano tu z Bukarestu nie ziedzie. Gdy tutejsze dyplomatyczne korpus o śmierci wspomnionego ambasadora przez jego adiutanta obywatela Castra, uwiadomione zostało, udali się na drugi dzień d. 18 ambasador Batawski, posłowie króla Pruskiego i Neapolitańskiego, Szwedzki, Hiszpański i Duński rezydentowie sekretarze i tłumacze Cesarzkiego internuncjusza do pałacu Francuzkiego, z kąd ciało zmarłego, które w pięknej trumnie stało, do grobu odprowadzono. Świąta pogrzebowa bardzo liczna była, gdyż nie tylko Francuzcy, ale wielu innych narodów kupcy uczynili mu jeszcze tę ostatnią przysługę. Ciało jego pochowano na wolnym placu z niewielką ceremonią. Francuzi śpiewali żałobne hymny, a na koniec zaspiewali pieśń Marsylińczyków i powrocili razem do pałacu.

Przed kilką dniami nowy gospodar Wołoski Konstantyn Hangerly, był na swoy urząd instalowany, i miał u W. Sultana audyencyą; ale jeszcze z tąd nie odiechał.

Od naszych woysk przeciw zbuntowanemu baszy Widyńskiemu Pasman Oglu w Serwii i Bulgaryi stojących nadeszły tu pomyślné wiadomości. Oprócz poniesionej straty pod Belgradem, porażono ie-

szcze woyska jego pod Ruszynk i pod Warną. We wszystkich tych potyczkach podają stratę buntowników na 4000 ludzi. Lecz mimo odniesionych tych korzyści nad spodziewanie umysła Porta wysłać do Pasman Oglu prosto ministra, dla negocjowania z nim pokoju. Minister ten będzie miał 6 sekretarzów, drogomanów &c. przy sobie i ma rozkaz udania się prosto z białą chorągwią do obozu tego baszy. Porta przedsięwzięła dopiero przystąpić do tego środka, gdy się pewnie dowiedziała, że buntownik ten, chce się niepoddległym ogłosić i na prawem brzegu Donau osobne królestwo uformować.

Kapitan basza jest pierwszym Sera skierem, czyli jeneralnym hetmanem woysk miapowany. Bardzo wiele woyska maszeruje jeszcze wciąż nad Donay; ale kapitan basza poty ztąd nie wyiedzie, poki odpowiedz od Pasman Oglu na uczynione mu propozycye pokoju nie nadejdzie. To jest szczegulniejsza rzecz, że gdy mowa była w Dywanie wydania zbuntowanemu baszy woyny, W. Sultán oświadczył, wyraźnie, że on wcale jego głowy nie chce. Oświadczenie to było powodem do różnych dymysków: że albo się W. Sultán za buren obawia, iakby tu jego głowę przywieziono, albo też mimo despotysmu swego, nie że wszystkim jego zasadam jest przeciwny. Jak się Pasman Oglu o tym dowie, m. 23. trudniejszy do zgody będzie. W przeszłym tygodniu odbyła kompania Tureckiej artylleryi konney pierwszą musztrę, którą powszechnymi oklaski okryto.

*Z Rastadt d. 26. Stycznia.*

Na wczorayszej sesyi ułożono ostatecznie odpowiedź, która dana ma być pełnomocnikom Francuzkim na ich pierw-

sze propozycje. Odpowiedź ta zamyka w sobie, iak mówią, przełożenia na mocnych bardzo zasadzone powodach, i dążące do zachęcenia wykonawczego dyrektoryatu, do odstąpienia swych pretensyi, które zadnych dla Francyi istotnych nie robiąc korzyści, zniszczyłyby konstytucyą Niemiecką, oraz naysmutniejszy i bardzo niedogodne ogólnemu interesowi pociągnęłyby za sobą skutki. Czynią tam także bardzo dzielne odwoływania się, zasadzone, na dzisiejszym rzeczy stanie, i na prawie narodow.

Z Włoch d. 16. Stycznia.

Nawet stojące w Wenecyi i Genuiwoy. ska Francuzkie idą teraz przeciw Rzymowi. Przednią strażą kommanderuje jenerał Domkowski. — Odwołany z Neapolu Francuzki poseł, Jenerał Canclaux przejeżdżał d. 3 powracając z tamtąd przez Rzym, gdzie od rządu znaywiększemi był przyymowanymi honorami. W Genui wszystkich aresztują cudzoziemców, którzy nie mają karty bezpieczeństwa.

### D O N I E S I E N I A.

Nomine Cæs. Regiæ Magistratus Urbis Metropolis Cracoviæ, Regni Gallicie occidentalis. Illustribus Magnificis Xaverio Kniaz Malsalski & Helenæ Kniazowa de Malsalskie imi. Voti de Ligue 2dij. Potocka medio præsentis Edicti huic insinuat, quod nimirum Reverendus, Franciscus Ceypler ad Magistratum huic Cracoviensem adversus eos in causa sua puncto solutionis f. p. 1000 cum provisione per 8 à 100 inscripta, titulo successionis pæntorum, sub præsent. 28 8br. 1797 Nro. 641 lidellum porrexerit, judicique opem quoad id justitia exigit imploraverit Cum autem Magistratus huic ob ignotum Eorum habitationis locum, vel plane a Cæs. Regiis hæreditariis terris absentiam ipsis sub hodierno hic loci degentem Advocatum Dnum. Liebich, obveniando ipsorum periculo, & impentio qua Curatorem constituerit, quocum etiam lis contestata in conformitate præscripti pro Cæs. Regiis hæreditariis terris Judiciarii Cædicis agitabitur, atque etiam terminabitur ideo idem huic finem in eum admonentur, ut tempore adhuc opportuno ipsi compareant vel Curatori dato, si quæ forte haberent, juris sui adminicula tempestive transmittant, vel denique alium quempiam Mandatarium constituent, foroque huic denominent & pro ordine præscripto ea juris adhibeant media, quæ ad suam defensionem maxime efficacia esse judicaverint, ut pote, quod secus adversæ fors cunctationis suæ sequelæ sibi met ipsi sint imputandæ, Ita enim sancit præscriptæ pro Cæs. Regiis hæreditariis terris leges.

*Gelinek. m.p.*

*Wohlmann m.p.*

*J. Wytylszkiewicz m.p.*

*A. Florkowski m.p.*

*Ant. J. Feistmantel.*

*Ex Consilio Cæs. Regiæ Magistratus Urbis Metropolis Cracoviæ die 30 Mensis Iobris Anno 1797.*

*V. Lichocki.*

affixum die 29 Januarii 1798.

*Jacobus Pączkowski Expe.*

W drukarni Jana Maya na Floryańskiej ulicy wyszła nowa książka, służąca razem do zabawy i nauki pod tytułem: Idzi Blas Niemiecki, czyli przypadki Piotra Klaus w trzech częściach in 8vo. Zł: pol: 7.

Tamże dostanie jeszcze kalendarzykow kieszonkowych na rok 1798, w których oprócz kalendarza Francuzkiego, dla czytających pisma publiczne wielce potrzebnego, wiele innych użytecznych znajduie się ciekawości. W papier oprawny kosztuie Zł: pol: 1. - 18. a w puaderku Zł: pol: 2.

Na dniu 28 przyszłego miesiąca lutego, będzie warzenie potażów na trzech kotłach w państwie Kieleckim; to jest: pierwszy kotł w Widskach, drugi w nowej Hucie, trzeci zaś w lesie Krayno, o 9 przed południem godzinie w kancelaryi ober amtu Kieleckiego, przez odprawic się mającą licytacją na rok ieden, to jest od 1 kwietnia teraźniejszego, do końca marca przyszłego 1799. roku więcej dajacemu zaarendowane.

Te na wzywz wyszczegulnionych miejscach znajdujące się kameralne kotły, zawierają od wierzchu w przecięciu 3 stopy 9 cali, w głębokości zaś 1 stopę 9 cali Widskiej miary, przeto też za każdy takowy kotł równe wywołanie ceny po 180. zaczyn za wszystkie trzy kotły 540 Z Ryńs: ułożone jest, z których każdy licytować sobie życzący 10 część zaręcznego czyli vadium w Z Ryńs 54 przed licytacją złożyć ma. Przeto licytować życzący do takowej licytacji niniejszemi zapraszają się.

Z Celi Krola Zachodniogalicyskiej dobr rządowych administracyi w Krakowie dnia 31. Stycznia 1798.

## W Y R A Ż E N I E

*Tych w wschodniej Gallicyi dobr kameralnych które w r. b. 1798 we Lwowie w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi, przez publiczną aukcyą w dni oznaczone, więcej dajacym sprzedane będą.*

| D.<br>auk<br>cyi | Nazwiska       |          | cena fiskalna |     | D.<br>auk<br>cyi | Nazwiska                                       |                               | cena fiskalna |     |
|------------------|----------------|----------|---------------|-----|------------------|------------------------------------------------|-------------------------------|---------------|-----|
|                  | Dóbr           | Cyrkułu  | zł. ryń.      | kr. |                  | Dóbr                                           | Cyrkułu                       | zł. ryń.      | kr. |
| w lu<br>tym      |                |          |               |     | w<br>mar:        |                                                |                               |               |     |
| 1                | Sidzina        | Myslenic | 12,381        | 11  | 1                | Biskupice                                      | Bochnia                       | 20,440        | 22½ |
| 3                | Szynwald       | Tarnow   | 1,812         | 27  | 3                | Krzyszkowice                                   | detto                         | 16,381        | 2½  |
| 5                | Demborszin     | Jasło    | 52,208        | 48  | 5                | Wrublowice                                     | detto                         | 14,450        | 39½ |
| 6                | Borek          | Myslenic | 12,530        | 48  | 6                | Umieście                                       | Jasło                         | 33,226        | 52½ |
| 7                | Zawada         | Tarnow   | 5,058         | 5   | 7                | Tyczyn                                         | Rzeszow                       | 7,093         | 38  |
| 8                | Zbydniow       | Rzeszow  | 23,029        | 35  | 8                | Krzęcin                                        | Mislenic                      | 31,912        | 8   |
| 9                | Jugowice       | Myslenic | 8,914         | 57  | 9                | Luchow                                         | Zamość                        | 50,658        | 5   |
| 10               | Pichowice      | detto    | 10,743        | 55  | 10               | Ptaszkowa                                      | Sandec                        | 12,561        | 25  |
| 12               | Turza          | Jasło    | 25,239        | 9   | 12               | Zawadka                                        | Jasło                         | 8,671         | 43  |
| 13               | Ciesanow       | Żółkiew  | 2,331         | 47  | 13               | Lubla                                          | detto                         | 31,221        | 23½ |
| 14               | Liplas         | Bochnia  | 28,448        | 22½ | 14               | Moliceduch                                     | Rzeszow                       | 11,557        | 50  |
| 15               | Skaleczna      | detto    | 14,483        | —   | 15               | Popowice                                       | detto                         | 3,953         | 57½ |
| 16               | Zakrzówek      | detto    | 15,720        | 55  | 16               | Pilatkowice                                    | Zaleszczyk                    | 13,664        | 3   |
| 17               | Woladuchacka   | detto    | 24,641        | 11½ | 17               | Jasien                                         | Bochnia                       | 12,500        | —   |
| 19               | Mucharz        | Myslenic | 13,748        | 44  | 19               | Okonia                                         | Tarnow                        | 16,892        | 35  |
| 20               | Lipowicz       | detto    | 4,453         | 5   | 20               | Niewiarow                                      | Bochnia                       | 19,934        | 22½ |
| 21               | Kofołipowiecki | detto    | 2,388         | 46  | 21               | Sapachow                                       | Zaleszczyk                    | 30,098        | 31½ |
| 22               | Wielkiedrogi   | detto    | 23,772        | 45½ | 22               | Kopitowa                                       | Jasło                         | 20,394        | 1   |
| 23               | Łysagora       | Bochnia  | 12,263        | 58½ | Na               | stepujące do-<br>bra będą arę<br>de puszczone: | na lat 6<br>rok ro-<br>cznie. |               |     |
| 24               | Olszowice      | detto    | 10,891        | 30  |                  |                                                |                               |               |     |
| 26               | Dobczyce       | detto    | 136,050       | 42½ | 2                | Ulszew                                         | Bochnia                       | 4,728         | 30½ |
| 27               | Zegartowice    | detto    | 37,492        | 2   |                  |                                                |                               |               |     |
| 38               | Wroszowice     | detto    | 36,774        | 11½ |                  |                                                |                               |               |     |

Intraty wypadające, i warunki, chęć kupienia mającym, okazane będą.

Od C. K. we wschodniej Gallicyi dobr kameralnych administracyi.  
W Lwowie dnia 22 Listopada 1797.

*Leopold Haysler, administracyi przetożony.*